

55. Vakum Sedyeye Kullanımı

Tanımlar

Vakum sedye: İçi polistirene granülleri ile dolu, dış yüzeyi PVC kaplı torba şeklindedir. Sedyenin içerisindeki hava, üzerinde bulunan valften pompası aracılığı ile vakumlandığında, hastanın vücut şeklini alarak sertleşir. Tüm vücudu alçıdan bir yatak gibi saran sedye ile hasta güvenli bir şekilde taşınır.

Amaç

Vakum sedye, özellikle travmalı hastayı rahat ve güvenli bir şekilde sabitlemek ve taşımak amacıyla kullanılır.

Uygulama Basamakları

- ✓ Hastanın ve uygulayıcının güvenliği sağlanır.
- ✓ Valfin dönen kapağı, hava geçişine izin vermeyecek şekilde sıkıştırılır.
- ✓ Sedye, düz ve sert bir zemine serilip el, aşağı yukarı hareket ettirilerek granüllerin eşit dağılımı sağlanır.
- ✓ Pompa, valfe takılarak bir miktar hava çekilir. Yeterli hava boşaltıldığında sedyenin kenarları çökmeyecek kadar sertleşmiş; ancak şekil verilebilecek kadar yumuşak olmalıdır.
- ✓ Hasta, faraş sedye ya da omurga tahtası ile yerden alınıp vakum sedyenin üzerine bırakılır. Hasta kütük yuvarlama tekniği ile de sedye üzerine alınabilir.
- ✓ Hastanın yüzü açıkta kalacak şekilde sedyenin kenarları hastayı saracak şekilde kaldırılır ve emniyet kemerleri bağlanır.
- ✓ Sedye içerisindeki havanın tamamı pompa ile vakumlanır
- ✓ Sedye tamamen sertleşince valfin kapağı kapatılır ve emniyet kemerleri sıkıştırılarak sabitlenir.
- ✓ Sedye, bu şekilde ya da ana sedye üzerine bağlanarak taşınabilir.
- ✓ Hasta taşıma işlemi bittikten sonra sedye valfin kapağı açılarak hava girişi sağlanır.
- ✓ Böylece hasta serbest hale getirilir. Hasta başka bir sedyeye nakledilir.
- ✓ Sedye temizlenerek bir sonraki kullanım için hazır hale getirilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Travmalı hastada bütünüyle (baş, gövde, pelvis ve ekstremiteler) immobilizasyon sağlanmalıdır.
- ✓ Travmalı hastada boyunluk takır.
- ✓ Hastayı sararak vakumlanmalıdır.
- ✓ Vakumlama işlemi bittikten sonra valfin hava geçişine izin verilmeyecek şekilde kapatılması gerekmektedir.
- ✓ Hasta en az 3 kemerle bağlanır.
- ✓ Hasta ana sedyeye alınacaksa ana sedye kemerleri de bağlanmalıdır.
- ✓ Taşıma kulpu sayesinde çok sayıda kişi tarafından taşınabildiğinden hasta taşıma tekniklerine uygun kullanılmalıdır
- ✓ Radyolojik ışınları geçirgen olduğu unutulmamalıdır.

Kullanılan Araç ve Gereçler

✓ Vakum sedye yatağı ✓ Vakum musluğu ✓ Vakum pompası ✓ Sedye kemerleri ✓ (4x2) Adet taşıma sapı ✓ Boyunluk ✓ Eldiven ✓ Sırt Tahtası ✓ Faraş Sedye	
İşin Riskleri	
Hastada Oluşabilecek Riskler	Çalışanda Oluşabilecek Riskler
✓ Hatanın mobilizasyonu ve sedye ile taşınmasında sekonder travma	✓ Hasta taşımaya bağlı vücut mekaniğinin bozulması